

LUFTSKYDDET I LANDVETTER UNDER ANDRA VÄRLDSKRIGET

Den ökande politiska spänningen och den alltmer ökande risken för ett europeiskt storkrig föranledde myndigheterna i Sverige att bygga upp en luftskydds-organisation med uppgift att skydda och bistå civilbefolkningen i händelse av krig.

I Landvetter förordnades 1938 Brandchefen Arthur Lincoln att vara chef även för luftskyddsverksamheten i Landvetter kommun. 1939 anslog kommunen kr 1000:- till luftskyddsändamål. Brandchefen deltog i en specialkurs för utbildning av luftskyddsledare. Avsikten med kursen var att Brandchefen skulle leda utbildning av luftskyddsledare på plats i Landvetter.

Nu följde en intensiv utbildnings- och uppbyggnadsverksamhet av luftskyddet i Landvetter. En reservbrandkårsstyrka för luftskyddet organiserades, utbildades och övades. I september 1939 anordnades i Landvetter två omgångar kurser för hemskyddsledare och sex hemskyddsinstuktörer fick genomgå utbildning i Göteborg. Under oktober-november 1939 anordnades tre sjukvårdskurser i Landvetter för hemskyddspersonal. Sammanlagt deltog 40 personer i kurserna. I februari 1940 anordnades en större Röda korskurs för ett tjugotal luftskyddssamariter och i april samma år deltog dessa i en gassjukvårdskurs anordnad av Röda Korset i Landvetter.

Reservbrandkåren låg i beredskap under de kritiska dagarna i april 1940 när tyska trupper anföll och invaderade Danmark och Norge.

Det allmänna luftskyddet organiserades och var delvis i funktion i april 1940. Då hade även hjälpplatser färdigställts i det nybyggda Kommunalhuset. Hjälpplatsens samaritpersonal bedrev regelbundna övningar hela våren och sommaren 1940 under ledning av hjälpplatschefen, förre sjukvårdsfuriren Carlsson i Backa.

Den 10 november 1940 anordnades Luftskyddets Dag i Landvetter. Arrangemanget samlade en stor och intresserad publik. Polismästare Fontell, Göteborg, och Sundhetsinspektören doktor Bladini, Göteborg, var inbjudna att inspektera arrangemanget. Båda uttryckte sin belåtenhet och gav ett gott betyg åt genomförandet och luftskyddets standard.

Luftskyddssamariterna fortsatte sin utbildning under våren 1941 och under sommaren utbildades personal i indikerings-, avgasnings- och saneringstjänst vid kurser i Göteborg. Den 25 oktober hölls en luftskyddsövning med Brandkåren, luftskyddssamariter, ordercentralpersonal och ordonanser.

Under 1941 och 1942 hölls regelbundna övningar med luftskyddssamariter i förbandsläggning och fälttjänst.

Under 1942 och 1943 avmattades intensiteten i övningar och utbildning. Dock förekom viss specialutbildning av personal i sjukvårds- och gasskyddstjänst. Under senare delen av 1943 och första delen av 1944 förekom verksamhet i mindre omfattning i samverkan med Röda Korsets samaritavdelning och Hemvärnet. Hjälpplatsen i det nybyggda Kommunhuset blev gemensam för allmänna luftskyddet och Hemvärnet.

Under senare delen av 1944 och fram till krigsslutet i maj 1945 avmattades intensiteten i övnings- och utbildningsverksamheten än mer för att till slut upphöra i sin ursprungliga form. I ett senare skede kom Luftskyddet att ingå som en del i Civilförsvarsorganisationen, men det ligger utanför ramen för denna lilla berättelse.